

Veje på Helnæs – En levende del af Helnæs' historie – Se side 10

Helnæs Kirke
Supplerende nummertavler – Se side 5

Skolebørn holder frikvarter
foto: Gunnar K. Hansen

Helnæs – Etiopien, endnu engang

Maleren og højskolelærer Gunnar K. Hansen har tabt sit hjerte til Etiopien. Han er der både for at opleve og for at hjælpe mennesker, der har brug for hjælp. Han fortæller her om, 'hvad der kan få én til flere gange at rejse til et afrikansk land'.

UDVIKLINGSHJÆLP

af Gunnar K. Hansen

Man hører den dybe, dunkle lyd af to kvinder, der støder grønne blade i hver deres store morter i modtakt - dunk - dunk - dunk. Samtidig synger de flerstemigt. Høje toner, åndedræt, morternes rytmer går op i en højere enhed, bølger frem og tilbage.

Er vi tilbage i urtiden?

Nej, pludselig høres Nokias

ringetone. Den ene kvinde tager sin mobil og arbejdet, sangen, rytmen afbrydes for en stund. Årstallet er 2011, vi befinder os i en middelstor provinsby ved navn Bahidar ved den store Lektanasø i det nordlige Etiopien. Jeg befinder mig for anden gang i dette fascinerende land, ved Den blå Nils udspring og denne gang, som sidst, er

det i forbindelse med et skolebyggeri.

Første besøg

Da jeg for 10 år siden besøgte Etiopien for første gang, var det fordi jeg gennem flere år havde støttet skolebyg-

Læs mere på side 4 ►

Helnæs Kro
VÆRD AT KØRE EFTER

Bordbestilling
kan ske på **64 77 13 41**

www.helnaeskro.dk

TØJ, SMYKKER & BRUGSKUNST

PLUMS GAARD - ØSTERGADE 38 - ASSENS
TEL. 6471 1004
WWW.LIVLAWAETZ.DK

**Helnæs
Antik**

**Vi har møbler,
belysning, glas o.m.a.
Tlf. 64 77 14 85**

Indhold

Udviklingshjælp, side 4 og 5

Helnæs – Etiopien, endnu engang

Maleren og højskolelærer Gunnar K. Hansen har tabt sit hjerte til Etiopien. Han fortæller her om, 'hvad der kan få én til flere gange at rejse til et afrikansk land'.

Nummertavler, side 5 og 6

Supplerende nummertavler i Helnæs Kirke

Et fund på loftet af Helnæs Kirke endte som servicemeddelelser til kirkegængerne. Bedre service for kirkegængere og nemmere arbejde for kirketjeneren.

Tarteletfesten 2011, side 7 og 8

Sikken en fest – og sikken en kvinde!

Vi havde længe glædet os til at høre aftenens gæst, Jytte Abildstrøm, som skulle fortælle os "Hvor får vi dog kræfterne fra?" Læs her en personlig beretning.

Soldatertid, side 8

Et liv i Flyvevåbnets tjeneste.

Jørgen Therp fortæller her om baggrunden for, at han den 27. februar modtog en medalje for 25 års medlemskab i Flyvevåbnets Soldaterforening.

Krondiamantbryllup, side 9

Krondiamantbryllup på Helnæs

Et kendt og afholdt par fejrer i maj måned deres 65 års bryllupsdag.

Landsbyen III, side 10, 11 og 12

Vejene på Helnæs II

Et samfunds udviklingsniveau er kendetegnet ved sin infrastruktur, bl.a. vejsystemer. Jo bedre samfærdselsmuligheder, jo højere grad af udvikling. Vejene er en væsentlig del af Helnæs' historie.

Rettelse:

I HP nr. 4 nævnte vi, at Tove Klinge blev indvalgt i bestyrelsen for Borgerhuset.

Navnet er Tove Dvinge, Vi beklager (red.)

Næste udgivelse:

HP 6. juni 2011 udkommer p.g.a. Kristi Himmelfartsdag, fredag den 3. juni. Der er Deadline for artikler og længere meddelelser tirsdag den 24. maj eller efter aftale 24 82 25 30.

red.

LEDER

Bosætning som positiv landdistriktsudvikling

I en ny rapport fra Center for Landdistriktsforskning, SDU, søges svar på årsagerne til at fem 'udkantssogne' har oplevet øget bosætning fra 2005 til 2010 efter at have været gennem en tilsvarende nedgangsperiode i 2000 - 2005. Sognene er på mellem 372 og 664 indbyggere (2010). De spørgsmål, man har sat sig for at få svar er:

1. Hvilke betingelser i landsogne i yderområder er med til at skabe positiv landdistriktsudvikling?

2. Hvilken rolle spiller læring og erfaringsudveksling i landsbyer og lokalsamfund for positiv landdistriktsudvikling?

Altså, første spørgsmål angår hvilke forhold folk har lagt vægt på, da de besluttede sig for at flytte. Det andet spørgsmål søger svar på, hvad man selv kan gøre for at skabe en positiv udvikling. Lære af andre, trække viden til stedet, deltagelse i foreningsliv, engagerer sig i råd o. lign. Det er sognets 'løfteevne', der ønskes svar på. 1/3 af alle udspurgte er de seneste 5 til 10 år flyttet til landsogne og ca. halvdelen af dem har tidligere boet i en af de fem største byer i Danmark.

Resultatet af undersøgelsen viser, at naturen er den tungest vejende grund til flytning. For ca. 75 % har det været mest afgørende. For ca. 50 % har lave huspriser betydet meget og 33 % har svaret, at fællesskabet har betydet noget.

Om 'løfteevnen,' siger undersøgelsen, at der er 'løfteevne' i de fem sogne, idet man i sognene er i stand til at gennemføre og organisere en lang række aktiviteter lokalt. 'Undersøgelsen viser at betingelsen for positiv landdistriktsudvikling synes at være, at man støtter op om de forskelligartede institutioner, foreninger og enkeltpersoner, som 'tager fællesskabet på sig' lokalt'. Begrebet skal forstås som initiativ, energi og deltagelse i de lokale foreninger eller grupperinger. Det kan være i menighedsrådet, boldklubben eller et årligt tilbagevendende kræmmermarked.

Hvad skal man så gøre for at opnå positiv landdistriktsudvikling? Man bør videreudvikle natur- og landskabskvaliteter, gøre dem mere tilgængelige og få deres kvaliteter bragt i en sammenhæng med det fællesskab, man lokalt ønsker at udvikle. Sammen med kommune og andre partnere kan man udarbejde foldere og anden beskrivelse, der fortæller eksternt, og ikke mindst internt, hvilke kvaliteter, man mener, man har til rådighed i naturen. Og for at skabe 'løfteevnen' skal man arbejde med at udvikle den eksisterende fællesskabsfølelse og med måden at integrere tilflyttere. Det handler også om at fastholde beboere i sognet. Og så skader det ikke at vedblive 'at gøre de offentlige myndigheder opmærksom på, at støtte op om foreninger, sammenslutninger og enkeltpersoner, som vil tage fællesskabet på sig'. Undersøgelsen er gennemført af: Postdoc., studieleder Pia Heike Johansen og adjunkt Annette Aagaard Thuesen og kan læses på (gogle: CLF.SDU) seneste CLF Reports med titlen: 'Det, der betyder noget for livet på landet ...'

pd

HELNÆSPOSTEN

UAFHÆNGIG AF POLITISKE, ØKONOMISKE OG FORENINGSMÆSSIGE INTERESSER
RYET 22 · HELNÆS · 5631 EBBERUP · TLF. 64 77 12 72 · MOBIL 24 82 25 30
E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK · WWW.HELNÆSPOSTEN.DK

HELNÆSPOSTEN UDKOMMER HVER MÅNED. OPLAG 300 EKSP. OMDELES GRATIS
TIL SAMTLIGE HUSSTANDE PÅ HELNÆS OG I SOMMERHUSOMRÅDET. SÆLGES I
ABONNEMENT OG LØSSALG (SPAR, EBBERUP)

UDGIVER: HELNÆSPOSTEN (SELVEJENDE)

REDAKTION: POUL DREISLER (ANSV.)

REDAKTIONSUDVALG: ANNE K. HANSEN, ANDERS LYNG, ANDERS L. RASMUSSEN,
SUSANNE B. SØRENSEN, MARIANNE S. THERP, HELLE BLUME ANDRESEN

FOTO: HELLE BLUME ANDRESEN

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE: HELNÆSHUS GRAFISK

WEBMASTER: PALLE HERMANSEN

DISTRIBUTION: NIELS ELLEBÆK

ANNONCER: NYTEGNING OG ADMINISTRATION SAMT ABONNEMENTER:
ULLA DREISLER TLF. 64 77 12 72 / 24 82 25 30 · E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK

ÅRSABONNEMENT: KR. 375,- INCL. FORSENDELSE
I PRISEN ER INDREGNET PORTOSTIGNING PR. 1. APRIL 2011

Helnæs Mølle
NATURSKOLE FRILUFTSGÅRD

Lejre · Friluftaktiviteter for både børn og voksne
Naturvejledning · Kursusvirksomhed · Kanoudejlning

Tlf. 64 72 32 17 · www.helnaesmoelle.dk

Dementi

Da jeg har været bortrejst siden d. 2. 4. har jeg desværre først nu set det "citater" der er blevet bragt af Niels og mig i Fyens Stiftstidende fredag d. 8. april ang. Nationalparken på Helnæs. Desværre har journalisten klippet i et indlæg og derfor har han ikke fået frem, at vi er absolutte modstandere af en nationalpark i den aktuelle udformning, idet vi mener, den vil være ødelæggende for naturen og dyrelivet.

Hanne Ellebæk
Bøgeskovsvej, Helnæs

Kammertonen

Efter på nettet at have læst høringsvarerne vedrørende Nationalpark har jeg en bøn "kan vi ikke får en anden tone" i debatten om National-

park? Der tales bl.a. for meget om grøftegravning. Alle har en mening og forskellige grunde til at sige ja eller nej til NP - er det helt umuligt at respektere det? Det er selvfølgelig svært, når man nu brænder så meget for en NP, at man er i undertal, men hvorfor hører vi først om det nu? I har været HELT usynlige i debatten? Lad os stå sammen om Helnæs, da vi grundlæggende er enige om at bevare Helnæs fra at falde ud "over kanten" af "udkants-Danmark"!! Man hører tit ordet NATURpark - bare det var det. Det er det ikke, for så ville enigheden nok være helt anderledes. Kan vi ikke se fremad nu og få indført Kammertonen?

Moira A. Poulsen
Strandbakken 9, Helnæs

KORT NYT

Konstituering

Bestyrelsen for Helnæs Kultur- og Musikforening har nu fordelt ansvaret efter generalforsamlingen i marts. På generalforsamlingen blev valgt en bestyrelse på ni medlemmer og to suppleanter, alle kvinder. HP bragte et fyldigt referat af mødet i sidste nummer, hvor også programmet blev præsenteret. Ny formand er Marianne Therp, der afløser Merete Edlefsen, næstformand, Tina Valbjørn, sekretær, Lotte Egebak. Til at afløse Jørgen

Larsen på den tunge kassererpost, er Marian Rune (Munnie) udpeget.

Lotte Egebak er ny på Helnæs, idet hun og hendes mand har købt Stævnevej nr. 11, som de arbejder på at sætte i stand som bolig med henblik på indflytning senere. Lotte overtager det meget vigtige arbejde med at være telefonpasser, når publikum forudbestiller billetter eller vil melde sig ind i foreningen. Hun har tlf. nr. 6173 4540. *pd*

PASTORENS KLUMME Anders Lundbeck Rasmussen

Jorden er flad

Det er en almindelig misforståelse at middelalderens mennesker troede at jorden var flad. Og at den moderne videnskab så udvidede vores horisont, da den opdagede at jorden var rund og svævede i et uendeligt rum.

Det er omvendt. Det er vores moderne verden som er flad. For i vores verden er der ikke noget op og ned. Ikke nogen himmel og helvede. For mange moderne mennesker er der ingen Gud over os. I hvert fald ikke en som de fleste af os virkelig regner med. Men middelalderens mennesker beboede en verden i tre dimensioner. De havde en Gud over sig, som ikke skabte noget bare for at fylde op - men altid med en god grund. Derfor havde alting sin plads. Og der var en mening med ethvert menneskes liv. For i sidste ende var alle mennesker og alle ting skabt ud af Guds kærlighed. Og Ham kunne man i fællesskab samle sig om, og gennem bøn og gudstjeneste kunne man nærme sig Ham og til sidst få del i Hans evige liv. Men i dag har vi bildt os selv ind, at der ikke er nogen instans over os. I vores fantasiløshed har vi gjort vores verden flad og derfor bor vi i et univers uden dybde og sammenhæng.

Der er ingen autoritet eller

myndighed som ved bedre end os selv. Og derfor er alt i princippet lige godt eller lige gyldigt. Hvad der er rigtigt og forkert, det beror kun på hvad vi selv synes. Og derfor beskæftiger vi os også mere og mere med hvad vi har ret til og mindre og mindre med at gøre det rette.

Idealet i dag er at skabe sin egen skæbne gennem sine personlige valg. Og i vores højt besungne individualisme gør vi alt for at se os selv som uafhængige af resten af verden omkring os. Derfor bliver det sværere at få familier og samfund til at hænge sammen.

Vi tror også, at jo mere vi kan vælge på hylderne i supermarkedet, jo flere steder vi kan rejse hen, og jo flere partnere vi kan få: Jo mere frie er vi.

Men skal vi tro det kristne evangelium, så findes friheden netop i befrielsen fra at jage efter alt dette. For evangeliet forkynder at sand frihed ikke består i friheden til at vælge hvad som helst, men i friheden til at vælge det gode. Noget som vi ikke kan af os selv, men kun kan når Kristus befrier os til det, ved at vende vores opmærksomhed væk fra os selv og hen på vores medmennesker og på Gud.

PETSHOP:
Kvalitetsfoder
til katte, hunde,
heste, marsvin
og kaniner

ASSENS DYREKLINIK

Mette og Morten Mortensen
Torø Huse Vej 10 - 5610 Assens
Tlf. 64 71 33 33
www.assensdyreklirik.dk

auto-HUSET

v/ Torben Jensen Telefon 64 74 17 90
Ebberupvej 13 Telefax 64 74 17 87
5631 Ebberup auto-huset@email.dk

Husqvarna har løsningen til din græsplæne

Klip græsset let og effektivt

Kompakte riders fra Husqvarna- kom til overalt. Framragende manøvredegtighed med den unikke centerstyring og et perfekt klipperesultat med det effektive

Spar Kr. 1.000,-

HUSQVARNA Rider 111B5

5-trins manuel gearkasse.
85cm klippebredde.
Vejl. udsalgspris 18.995,-

Kampagnepris **17.995,-**

HUSQVARNA Rider 111B

Hydrostatisk transmission.
85cm klippebredde.
Vejl. udsalgspris 20.995,-

Kampagnepris **19.995,-**

HUSQVARNA LTH 152

Havetraktor med sideudkast
Opsamler og BioClip-udstyr
fås som tilbehør
Hydrostatisk transmission.
107 cm klippebredde.

Kr. **14.995,-**

www.husqvarna.dk

Kampagnepriser er gældende fra d. 1/4 til d. 30/6

KN-teknik
www.kn-teknik.dk

Have, skov & park
Industrivej 2-4, Nr Broby, 5672 Broby. 62632930

Ebberup og Omegns Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Nørregade 16 · 5620 Glamsbjerg

Østergades Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Østergade 75 · 5610 Assens
Tlf. 64 71 13 59 · 64 47 10 47
h.dixen@mail.tele.dk

Vi hjælper Dem til rette med alt

Hos os kan De gratis få tilsendt pjecen »Min Sidste Vilje«
Se: www.bedemand.dk

Vi svarer altid på tlf. 64 74 10 47
www.bedemandhassedixen.dk

Salg af gravsten fra egen udstilling
Savværksvej 2G · Glamsbjerg
En af vestfyns største udstillinger

Fortsat fra forsiden

Etiopisk kvinde henter vand
foto: Gunnar K. Hansen

geri i Addis Ababa gennem foreningen "viden for alle". Foreningen bygger og renoverer skoler for penge, der især er indkommet ved auktion over billeder, skænket af danske kunstnere, herunder undertegnede. Seneste auktion var her i foråret på "Kunsten" i Ålborg og indbragte ca. 800.000 kr., som går ubeskåret til fortsatte skolebyggerier.

Urtid og nutid smelter sammen

Etiopien er ligesom det meste af Afrika rig på billeder, hvor urtid og nutid smelter sammen. På gravrelieffer fra det gamle Egypten kan man se gengivelser af papyrusbåde, som man sejlede med på Nilen. Papyrusbåden er en kajaklignende båd, der padles frem med en pagaj. I dag sejler den selv samme type både på Lektanasøen side om side med motorbåde. Man bruger dem som fiskerbåde og transportbåde til træ. I det sydlige Etiopien sejler man i udhulede træstammer, igen et direkte link til urtiden, som konstant er nærværende. Lige som madlavningen stadig foregår på jorden udenfor eller indenfor hu-

set/hytterne ved primitive ildsteder.

Menneskets vugge stod i Etiopien

Skelettet af Lucy, en meget tidlig udgave af vores race, gravet frem af sandet i den nordøstlige del af landet, hun ligger nu til skue på museet i Addis Ababa. Dronningen af Saba regerede i Axum, i den nordligste del af landet, 1000 år før Kristi fødsel. Om denne kulturs storhed vidner de store monolitter eller steler, hvor den største er 24 m. høj. Det er også her Pagtens Ark, de to stentavler, som Moses fik fra Gud på Sinaibjerget, befinder sig. Etiopierne er ikke i tvivl om, at de er originale.

Kristendommens kim

De første kristne kirker finder man også i Axum. (Kristendommen kom dertil omkr. år 300). I Lalibella, lidt sydligere, er dog de berømteste kristne kirker i landet, alle fra omkring år 1200. 12 kirker hugget ned og ud i den rå visserøde klippegrund.

Gondar - det lyder som noget fra "Ringenes Herre", men det ligger her, lidt nord for Lektanasøen, Her er flotte middelalderborge, som man også ser dem i Europa, med tårne og tinder. På øer og langs kysten af Lekta-

Tallerkennegre
foto: Gunnar K. Hansen

Kunstnerne dekorerer skolen

foto: Gunnar K. Hansen

nasøen ligger talrige klostre og kirker, som perler på en snor. Mange er udsmykket med farverige vægmalerier. I det sydlige Etiopien møder man stammefolk, som har levet mere eller mindre uforstyrret siden tidernes morgen. De mest kendte er de såkaldte tallerkennegre, hvis kvinder smykker sig med tallerkner i læberne og ørene.

Kaffe, kvinder og konkurrenceløbere

Ud over alt dette kan landet være stolt af deres kaffe, planten stammer derfra, kaffen er nærmest hellig, overalt omgivet af ritualer og ceremonier, og den er god.

Det er muligt at købe Etiopisk kaffe i både Assens og Hårby superbrugs.

Og så har jeg slet ikke nævnt de smukke kvinder, og de hurtige løbere, som hører til verdenseliten.

Mit projekt

Det seneste skoleprojekt er påbegyndt uden for Bahir Dar tæt ved den blå Nil. Der skal opføres et større antal skolebygninger fra

grunden til undervisning af alle, frasmåbørn til voksne. Arbejdet er lokalt forankret, det udføres af den lokale arbejdskraft. Og med landets egne ressourcer. De første bygninger er snart klar til indvielse. I disse bygninger som er beregnet til de mindste, havde jeg fået til opgave at stå for udsmykningen indvendig, med assistance af en lokal kunstner, og på et tidspunkt også af 2 kollegaer fra Nordfyn, Birgitte Thorlacius og Frede Troelsen.

Det er dem fremtiden handler om. foto: Gunnar K. Hansen

Min rejse blev denne gang støttet af Danida. Nærmere oplysninger om foreningen. www.videnforalle.dk

Supplerende nummertavler i Helnæs Kirke

Et fund på loftet af Helnæs Kirke endte som servicemeddelelser til kirkegængerne. Et sæt nummertavler til specielle kirkelige handlinger er tilføjet de ordinære. Bedre service for kirkegængere og nemmere arbejde for kirketjeneren.

originalerne. Og der var ikke tvivl om, hvem der skulle male tavlerne og påføre tekster og tal, da vi på Helnæs har kunstnerparret Alexander og Tatiana Thieme – bedre kendt som Sasja og Tanja. De malede og dekorede for nogle år siden

NUMMERTAVLER

af Marianne Therp

Under det årlige kirkesyn blev der for nogle år siden fundet nogle gamle tavler, som tidligere havde været i brug ved bestemte kirkelige handlinger: dåb, nadver, vielse og begravelse. Fundet gik i glemmebogen og tavlerne, som var meget medtagne af tidens tand, blev liggende på loftet. Efter nogle spørgsmål fra kirkegængere, som var i tvivl om, hvilke vers menigheden skulle synge ved f. eks. nadver og dåb, opstod tanken om at få de gamle tavler gjort i stand igen og hængt op. Det viste sig, at det ville blive både for dyrt og ikke give et tilfredsstillende resultat, så menighedsrådet besluttede at få lavet to nye tavler til salmenumrene. En møbelsnedker lavede tavlerne i træ efter

Tanja ved nummertavlen foto: hba

kirkeens salmenumertavler meget smukt i nye grå nuancer. Ja, det er nok for meget at sige "de", for arbejdet blev vist udført af Tanja.

Tanja lavede arbejdet

Mens Tanja gik i gang med at male tavler, drøftede menighedsrådet, hvilke ord, der skulle bruges i overskrifterne. Især ét ord var årsag til overvejelser. På den gamle tavle stod 'Brudevielse' og ikke bryllup eller vielse, som er de begreber, vi nu anvender. Valget faldt på det gamle udtryk 'Brudevielse' og alle overskrifter skulle stå med den gamle gotiske skrift og "lægges på" med bladguld. Midt i denne proces måtte Tanja kontakte menighedsrådet, da bogstaverne 's' og 'f' kan skrives på flere måder og

Kirkerummet uden tavlerne foto: hba

Læs mere på side 6 ►

VIN SPECIALISTEN
 VINE FRA H.J.HANSEN
 - VIN MED SJÆL -
 Willemoesgade 2 · 5610 Assens · Tlf. 6471 1163 · www.vinspecialisten.dk

Aut. El-installatør
John Pedersen A/S
 Melvej 8 - 5610 Assens
 Tlf. 64 71 14 14
www.jp-assens.dk

Fortsat fra side 5

kan være svære at skelne fra hinanden. Der blev studeret flittigt i den tykke bog med alverdens skrifttyper og løsninger blev fundet.

Tilfredshed

Nu er tavlerne færdige og resultatet er meget flot, og godt afstemt med farverne i kirkerummet. Menighedsrådsmedlemmerne er glade for arbejdet, men også Tanja har været meget glad for at lave noget for Helnæs Kirke. Når tavlerne kommer i brug, bliver det spændende om også kirkegængerne vil være glade for at kunne se, hvilke salmer, der hører til dåben, hvilke til nadveren og hvilke der skal synges til vielse og begravelse. Tavlerne har endnu ikke fundet deres blivende sted på væggen, men når menighedsrådet får dem hængt op, vil der blive en officiel indvielse, som vil blive bekendtgjort her i Helnæsposten.

LIFE projektet, Helnæs

storkene.dk

foto: privat / nettet

Onsdag den 30. 3. var der møde med følgegruppen i Naturstyrelsens smukke ejendom i Sollerup.

Her blev rammerne for følgegruppens arbejde trukket op: Komme med forslag, kommentarer, gerne praktisk arbejde og anden form for lo-

kalt initiativ, men ingen kompetence. Leder på projektet er Annita Svendsen, øverst ansvarlige skovrider Søren Strandgaard.

Samtidig blev det oplyst, at 20. februar 2012 skulle jordfordelingen på Helnæs være tilendebragt.

Hørings svar, der var indløbet fra følgegruppen blev forelagt.

Der blev bl.a. foreslået, at man dannede ”øer” i vandområderne, således at fugleunger blev beskyttet for ræve, at man lavede et hundeeareal, hvor hunde kunne luftes uden snor, en passage på tværs henover det sydlige område, fra sydkanten af maden hen til madevejen (der er ingenting nu), længerevarende aftaler med kvægejere om afgræsning, så afgræsningen blev mere kontinuerlig, bedre adgangsforhold for ryttere, etablering af flere små vandhuller (10-20 m²) a.h.t. den grønne frø, friholdelse af ca. 1 ha. landbrugsjord, beregnet til opløjning, for traner og – måske engang – storke. Forslagene var flere og mange. De er nu afleveret til de ansvarlige, og så må vi se, om lidt af det kan effektueres.

Næste møde er fastsat til 10.8.2011 – denne gang på Helnæs. sbs

SUPER SPAR

Åbningstider:

Alle dage kl. 8.00 - 19.00

BAGER:

Alle dage kl. 7.00 - 19.00

POSTBUTIK:

Mandag til fredag
kl. 8.00 - 17.00

HÅNDKØBSUDSALG

Fra Assens Apotek

Varetur til Helnæs
HVER FREDAG

DANSKE SPIL

EBBERUPVEJ 75

TLF. 64 74 11 82

Sikken en fest – og sikken en kvinde!

Vi havde længe glædet os til at høre aftenens gæst, Jytte Abildstrøm, som skulle fortælle os "Hvor får vi dog kræfterne fra?" Læs her en personlig beretning. Tarteletfesten er en begivenhed til HelnæsPostens støtte og udvikling

TARTELETFFESTEN 2011

Susanne B. Sørensen

En meget veloplagt formand Poul Dreisler bød velkommen til årets tarteletfest og foreslog, at man startede med at varme stemmebåndene op med velkomstsangen fra programmet. Herefter ridsede Poul op, hvor meget vi dog havde at glæde os over i vores lokale tilværelse: Glæden ved at sidde i et nyrenoveret forsamlingshus, glæden ved Helnæs som årets landsby, og at det i år var lykkedes at presse 128 mennesker ind til dette arrangement, med flere på venteliste. Han nævnte bl.a., at ca. 70 – 75 % af medlemmerne hvert år møder op til festen, og med nu ca. 180 medlemmer, betyder det, at det næste gang kan være mellem 126 og 135 medlemmer, der får adgang, hvilket betyder, at der ikke bliver plads til nye. 'Vi kan rekruttere fra egne rækker, hvilket får mig til at overveje, om ikke vi skal skifte navn fra Helnæs Tartelet Selskab til Helnæs Tartelet Loge?' Han skyndte sig dog at tilføje, at dette regnestykke ikke bør få nye til ikke at tilmelde sig næste år.

Tarteletservering og -spisning

1. servering: en tartelet med mangosauce og skaldyr, referentens ubestridte favorit. Derefter lodtrækning: fire gange en opskriftsbog, 'Tarteletter med 85 forførende opskrifter', enten til eget brug eller til gavebrug og som hovedgevinst, bogen "Flyvende farmor" af Jytte Abildstrøm. Næste servering var nu på

Jytte og køkkenholdet

foto: Jette Grønwall

banen. Denne gang er det hovedretten med diverse kødfyld. Først klassikeren 'høns i asparges a la Annalise' og derefter 'oksekød a la Russe'. Efter denne servering tog formanden atter ordet, denne gang med lidt statistik. Han refererede en Coop – forbrugerundersøgelse om 30.000 danskeres tartelettilbøjeligheder. Analysen viste at Vestjyderne spiser fem gange så mange tarteletter som folk i Nordsjælland. Man kan følge en rute nedover Sjælland, henover Fyn og over gennem Jylland, hvor indtaget af denne genstand er stadig stigende, indtil det topper hos vestjyderne. Fynboerne udgør gennemsnittet.

Tartelet-spisningsfænomenet er i øvrigt omkringsgribende. I Odense har man afholdt festival i tartelettens navn, og

i Assens handlede det om, hvem der kan spise flest tarteletter på kortest tid. Formanden kommenterede dette i et indigneret læserbrev på Selskabets vegne, ved at fastslå, 'at tarteletspisning skal være en nydelse, ikke en sportskonkurrence'.

Udenfor dagsordenen

I en pause i løjerne, tilkæmper en af komiteens medlemmer, Jette Grønwall, sig talerstolen, udenfor dagsorden. Hun synes, at Poul D. i den grad har gjort sig fortjent til en præmie for sin kæmpeindsats på tarteletfronten, (og vi andre er enige) og han får overrakt en CD, kreeret af formanden for 'Den internationale latterklub', Lars Mygind, søn af aftenens hovedtaler, Jytte Abildstrøm. Poul foreslår omgående, at her kunne man jo nemt lave en fu-

sion med det passende navn: 'tarte-latter-klubben'.

Ost og dessert

Så nåede vi til tarteletten med ost, hvad er et måltid uden ost? Og efter en sang om forårsolen nåede vi til enden med en dessert-ting med citron og romcreme avec kaffe. Superfint madarrangement, der lykkedes, p.g.a. mange menneskers ihærdige og vederlagsfrie indsats.

Aftenens clou

- Jytte Abildstrøm

Hun startede med at sige, at hun var et taktsomt menneske. Det var vi ikke i tvivl om, da vi lyttede til hende. Hun er født 25.3.1934 med en opvækst i Vanløse. Har altid været glad for at lære, og får sin urkraft via ledetråden: 'Strål og gør dig umage – der hvor du er. Brug dit sprog. Vi må øve os hele livet'. Som lille har hun, af faderen, lyttet til fortællinger, specielt af H.C. Andersen, hvis eventyr hun elskede. Og stadig elsker. Selv om man som voksen, ser nogle helt andre perspektiver i eventyrerne. Derefter fortalte hun lidt om sin familiære baggrund. Farfaderen med en negerbollefabrik, faderen, der startede sin forretning i hjemmet, datidens postordrefirma, hvor ungerne passede telefon og løb på posthus med varerne.

Som ganske ung i 1953 blev hun engageret i studenterrevyen, sammen med nogle af tidens andre 'store' Rifbjerg, Kirsten Walther m.fl. Det var så hendes scenedebut.

Så kom perioden som mor, to drenge blev det til, så igen aktiv på diverse scener. En rejse til Indien tændte hendes interesse for dukketeater. Dermed var hun i en periode på teaterskole.

I 1971 blev hun leder af 'Riddersalen', hvor hun lagde ud med en ret speciel version af

Jytte Abildstrøm på scenen

foto: hba

Læs mere på side 8 ►

Fortsat fra side 7

stykket 'Svend, Knud og Valdemar', bl.a. i samarbejde med Jesper Klein. Hendes mantra for arbejdet på Riddersalen har været, at hun skulle forløse nogle livsholdninger hos sine medarbejdere.

Økologisk ildsjæl

Udover sit kunstneriske arbejde, har hun også været, og er stadig, en utrættelig ildsjæl m.h.t. alternative måder at anske tilværelsen på, muldlo-kummer, halmhuse, selvforsyning i køkkenhaven, alternativ medicin, o.s.v. 'Hvad med et lille kloster her på Helnæs, med køkkenhave, helseurter og sjælefred?' spurgte hun med et blink i øjet. I dag bor hun selv i et kollektiv i Roskilde med ca. 100 andre mennesker, og er blevet udnævnt til maskot på det nærliggende RUC.

Umulig at referere

Og så må jeg i øvrigt erkende, at damen er umulig at referere. Det vælter uophørligt ud af hende. Som hun selv siger: 'Jeg ved ikke, hvad jeg mener, før jeg hører, hvad jeg siger' og 'Jeg taler, som jeg skriver en fristil'.

Men jeg kan da citere et par af hendes utallige guldkorn:

Vi skal ikke være bange for at tro på noget. Når nogen gør os ondt, skriv det i sand, når nogen gør os godt, rist det i sten. Selvtillid mod selvtillid skaber strid. Vi skal forædle tilværelsen, ikke forny den.

Hun blev ved, hun sang for os, hun fortalte eventyr, og hun spillede på sav.

Hvor får HUN dog kræfterne fra?

Det var bare en rigtig god aften.

Et liv i Flyvevåbnets tjeneste

Jørgen Therp fortæller her om baggrunden for, at han den 27. februar modtog en medalje for 25 års medlemskab i Flyvevåbnets Soldaterforening, som kunne hænges op ved siden af andre medaljer, modtaget for et mangeårigt engagement til gavn for Flyvevåbnet. Oprindeligt ville Jørgen hellere have været marinesoldat.

SOLDATERTID

af Marianne Therp

Faktisk ønskede jeg at komme til Søværnet, da jeg var blevet glad for at sejle allerede i min kostskoletid i Stockholm under besættelsen og siden i den periode, jeg var søspejder. Men jeg blev altså rekrut i Flyvevåbnet, og det blev jeg siden meget glad for. Jeg blev indkaldt 1952 til Flyvestation Værløse, hvor jeg fik udleveret uniformen og sammen med de ca. hundrede andre rekrutter blev sat i toget med kurs mod trinbrættet i skoven ved Frøslevlejren, hvor uddannelsen skulle foregå. Lejren havde kun 7 år før fungeret som koncentrationslejr (KZ-lejr) for den tyske besættelsesmagt. Den blev bygget i 1943 for at undgå at danske modstandsfolk skulle ryge direkte i de nazistiske KZ-lejre. Det lykkedes kun i kort tid, da lejren hurtigt blev overfyldt.

Radaroperatør i Værløse

Efter rekrutuddannelsen kom vi alle til Værløse, hvor vi fik vores mere specifikke uddannelse til de mange forskellige arbejdsområder, der skulle udfyldes for at få Fly-

Jørgen Therp. Medalje for 25 år i soldaterforeningen.

foto: mth

vestationen til at fungere. Jeg blev selv uddannet radaroperatør. De militære opgaver jeg skulle løse var at holde øje med luftrummet over Danmark. Radaren "ser" mod himlen – og sender sine signaler til min skærm nede i bunkeren. På skærmen ses signaler som prikker og er der noget usædvanligt, skal jeg melde det videre i systemet. Senere lærte jeg at skrive spejlvendt på en glasvæg, så observatørerne på modsatte side kunne danne sig et overblik over observationerne. En anden spændende opgave, vi havde, var at hjælpe med at dirigere de fly til landing, hvor piloten havde problemer. I 2002 fik jeg 50 års tegnet ved en højtidelighed i Værløse.

Flyverhjemmeværnet

Nogle år efter min værnepligt blev jeg medlem af Luftmeldekorpsset. Jeg mødte en legekammerat fra min barndom i flyverblå uniform og undrede mig over, hvad det var. Han var blevet medlem af Luftmeldekorpsset, som støttede Flyvevåbnet.

For mig lød det spændende, da jeg havde haft en god tid i Flyvevåbnet og gerne ville være en del af det igen. Det blev jeg og havde den store ære i 50-året for befrielsen, den 4. maj 1995, at modtage fortjenstmedaljen. Jeg er stadig med, selv om Flyverhjemmeværnet ikke mere melder om flyaktivitet, men stadig løser opgaver for Flyvevåbnet, nu bl.a. bevogtning – også i Afghanistan og Kosovo. Jeg modtog for nogle år siden Hjemmeværnets 50 års medalje.

Den nye medalje?

Jeg følte mig meget tilknyttet til Flyvevåbnet og meldte mig efter min soldatertid ind i Flyvevåbnets Soldaterforening. Siden fik jeg familie og et krævende job i reklamebranchen og det blev i en årrække ikke så vigtigt at få betalt lige det medlemskontingent. Da jeg så kom til Helnæs og her også var tilknyttet Luftmeldekorpsset, senere Flyverhjemmeværnet, meldte jeg mig igen ind og har nu fået 25 års – medaljen.

Sportigan

Østergade 64
Assens
Tlf. 64 77 18 18

T Vestfyns
Ømmerforretning A/S

Løimarksvej 3 • 5610 Assens • Tlf. 64 71 19 09
Biltlf. 24 24 30 30 • www.vtf.dk • e-mail: vtf@vtf.dk

Krondiamantbryllup på Helnæs

Et kendt og afholdt par fejrer i maj måned deres 65 års bryllupsdag. Hansine og Max på Helnæs Byvej har holdt sammen siden de mødte hinanden på Helnæs. Hansine med baggrund i den store lokale smed Larsen – familie og Max som jydte ved landbruget på Lindhoved.

KRONDIAMANTBRYLLUP

af Susanne B. Sørensen

Små hvide hårtotter flyver i vinden på græsplænen. Max er lige blevet klippet af Hansine og totterne er til fuglene, så deres reder kan blive rare og lune, ligesom indendørs hos parret, der d. 14. maj kan fejre deres krondiamantbryllup. Tænk bare, gift i 65 år, det er da lidt af en bedrift.

Haven er forårsklar

Først beundrer vi haven – 'Nu er den gjort forårsklar' – ja, det skal jeg da lige love for, der er ikke et græsstrå, der vender den gale vej, det hele er bare så fint. Men haven er ellers Hansines domæne, erklærer Max. Det er hende, der er blomsterelaskeren, og det er planlagt sådan, at der i hele sæsonen er et eller andet i blomst. Jeg passer mere afgrøderne, siger Max, så vi dels har til eget brug, men også til kunder, der vender tilbage år efter år.

Indenfor i det hyggelige hjem, bliver der serveret kaffe med ostemadder og pølseadder (OG lagkage). Vi sidder på 1.sal, hvor der er en forrygende udsigt hen over Helnæsbugten, og man tydeligt kan se Falsled på den anden side.

Max ved DSB

Og så går snakken. Max, der

Krondiamantbrudeparret Max og Hansine

foto: sbs

nu er 88 år, vil frygtelig gerne fortælle om sin fortid hos DSB, mens Hansine sidder og ser kærligt på ham. Han har knoklet, har han, men hun har sandelig heller ikke ligget på den lade side. Hun er i dag 84, men stadig vims som en ung pige.

Max stammer oprindeligt fra Århusområdet, men kom til Helnæs som purung for at arbejde i landbruget, og havnede efter en lille omvej på 'Højgård' hos Hans Jørgen Simonsen og hans søster Stine. Og der var der en dejlig ung pige. Hun hed Hansine, stammede fra smedegården her på øen, og var pige i huset. De arbejdede der begge et par år, og det endte med, at Hansine blev gravid, flyttede hjem til forældrene, og fik datteren Anna – i øvrigt deres eneste barn – og året efter blev de gift. Det var den 14. maj 1946.

Boet rundt i landet

Umiddelbart efter giftermålet flyttede de ind i det lille stråttækte hus overfor den

nuværende højskole, hvor de boede et par år. I den periode fungerede Hansine som kontrollant for arbejdernes fagforening, hvor man dagligt, på et nærmere fastsat tidspunkt, skulle henvende sig og få et kryds, som bevis på, at man var arbejdssøgende. Det udløste så en – sikkert beskeden – understøttelse efter 3 karenstage. Derefter gik turen til Jylland, men Hansine led skrækkeligt af hjemve, så da chancen for et job ved DSB bød sig her på Fyn ved Koppenbjerg, flyttede den lille familie igen. Det blev til en bolig i et ledvogterhus, hvor Hansine passede led, når toget passerede.

Max fortsatte karrieren indenfor DSB, (i alt 40 år blev det til) og da datteren voksede til, påtog Hansine sig udearbejde, hvor hun har haft en masse berøringsflader: gartneri med champignon, rengøring, regntøjs- og lædersyning o.m.a. I 1958 flyttede de til Ramsherred i Assens, hvor de boede til 1985 – herefter flyttede de

endnu engang, denne gang tilbage til Helnæs til det hus, hvor de bor i dag, men som de, medens de har haft deres arbejde, løbende har renoveret. Max havde på daværende tidspunkt yderligere to år tilbage af sit arbejdsliv ved DSB, men fik nu lidt mere tid til interesserne, jagt og fiskeri, udover haven, selvfølgelig.

65 år sammen – hvordan?

Det var så lidt om deres fælles tilværelse. Spørger man dem, hvordan man klarer skærene gennem så mange år, er de rørende enige om, at de altid har haft så meget om ørene, at der ikke har været tid til at skændes – tja, lediggang er roden til alt ondt! Hansine fniser lidt og tilstår, at hun er frygtelig hidsig, men falder lynhurtigt ned igen. Og heldigvis har de begge meget let til latter.

Reklamationstiden er vist også udløbet, som Max siger. Ellers er de meget tilfredse med tilværelsen, som den har formet sig. De har – udover at passe deres arbejde – rejst en del – ofte med telt, men det er da også blevet til fjernere mål, Australien og Ægypten, hvor Max fejrede 65 års fødselsdag.

'Nu har vi ikke mere til gode – vi har det bare så godt. Hjemmehjælpen ringer morgen og aften, det er super, alt er godt – og solen skinner.' Lad os så håbe, at solen også skinner den 14. maj på krondiamantbryllupsdagen. På gæsterne og på Max og Hansine.

»Det er aldrig for sent at blive klogere på det, der tidligere blev gjort til sandhed!«

Denne matrikel er forpagtet af Anders Lyng

HELNÆSHUS

Grafisk

Mangler du en folder, brochure eller et nyt visitkort, så få et uforpligtende tilbud.

www.helnaeshus.dk

Vejene på Helnæs II

Et samfunds udviklingsniveau er kendetegnet ved sin infrastruktur, bl.a. vejsystemer. Jo bedre samfærdselsmuligheder, jo højere grad af udvikling. Veje og stier er for et samfund, hvad årer og vener er for den menneskelige organisme. Vejene er en væsentlig del af Helnæs historie.

LANDSBYEN III

af Poul Dreisler

Fortsættelsen af artiklen i HP nr. 3 skal handle om andre aspekter ved vejnettet, som har betydning for vurderingen af det, og om den udvikling der udefra har påvirket anlæg og udbygninger. Den historiske beskrivelse af vejsystemets udbygning i sidste artikel manglede dog en væsentlig slutning. Desværre blev der ikke plads til at nævne Stranddybet, markeret med tallet (18) på kortet. Den blev etableret omkr. 1965-67 og fører ned til det nyanlagte sommerhusområde. Området blev erhvervet med det formål at anlægge 140 sommerhusgrunde på en sydvendt skråning mod vandet. Vejen, der førte derned var oprindeligt den markvej, der blev anlagt i 1831 til Gammelhave og Det dybe sted, hvorfra bl.a. udskibning af levende husdyr, kvæg til eksport og svin til slagtning fandt sted. Denne vej er markeret med (14) på

kortet. Denne markvej var for lille til trafikken med entreprenørmaskiner, hvorfor en nutidig vej blev anlagt fra Strandbakken og kædet sammen med vejanlægget i sommerhusområdet. Senere er markvejen slettet. Stranddybet er den første ændring i vejsystemet i mere end 100 år. Og som et vejanlæg med asfalt er det den eneste kørevej, der er etableret i flere hundrede år som resultatet af en ny udvikling. Hvilket vi vender tilbage til.

Et er at beskæftige sig med vejenes placering i landskabet noget andet er selve vejen som redskab for befordring af gods og passagerer. Dvs. hvordan så vejene ud?

Vejene som kørebaner

Det er givet, det har været meget besværligt at køre med vogn og hest / okse, idet det må formodes, at der i de tidligste tider kun har været hjulspor i terrænet at følge. Vejrliget kunne skabe plørede og ufremkommelige hjulspor. Det 'organiserede' landbrug omkring landsbyen havde behov for hegn langs vejen, idet den daglige kvægdrift ud og hjem nødvendiggjorde at hindre køer og andre dyr at ødelægge afgrøder på de tilstødende marker. Bl.a. stammer udtrykket 'at opgave ævred' fra jordfællesskabets tid og blev brugt, når man fjernede hegnene

Helnæs Kort 2011. Vejene på Helnæs.

omkring de afhøstede fællesmarker, så byens kreaturer kunne græsse frit på stubmarkerne. Efter udskiftningen i 1769, hvor hver enkelt bonde får sin egen jord lagt sammen i en velafgrænset enhed, bliver behovet for hegn tidoblet eller mere. Man kan til dels forestille sig vejenes afgrænsning ved at se på Helnæs Byvej ved Den gl. Smedie og lidt syd - og nordpå. Alle veje var anlagt i ét spor med vigepladser, som det kendes i dag fra f.eks. Færøerne, hvor færdigheden

i at ramme en vigeplads i tide kan være en spændende del af en køretur. Især i tunnellerne. I perioden 1936 til 1963 blev alle vejene asfalteret. Før var de grusveje.

Hegnene på Helnæs

På Helnæs havde man etableret stenhegn på begge sider af vejene. CJ fortæller, at de var ca. 1.5 m høje med bevoksning på toppen. De fleste blev fjernet omkring 1930 - 40, idet den stigende biltrafik nødvendiggjorde dette. Helnæs Byvej på det

ÅRETS Detailkæde
mad med mere

mesterslagteren

Leif Laustsen

Østergade · Assens · Tlf. 64 71 10 58

Vinduespolering

til erhverv og private

Vi sætter kvalitet, stabilitet
og loyalitet i højsædet.

Tlf. 64 74 22 40 / 40 82 92 40
www.fl-rene.dk

Vejen ved Bogården

foto: hba

åbne stykke mellem Møllen og Bobakkerne bærer præg af både hegn til den ene side, et enkelt sted stenhegn i begge sider og yderligere afskrælning af rabatten, angiveligt for at kunne aflede vandet bedre fra vejbanen, men som også giver lidt mere plads for passerende lastbiler, tankvogne, busser og andre med pladsbehov. Fjællevognene, der blev anvendt helt frem til 1950, før traktortvogne, havde en sporvidde på knapt 1 meter, så der er sket en voldsom udvidelse af såvel landbrugets maskiner og produkttransport, ligesom den private godstransport og offentlige busdrift kræver betydeligt mere plads end disse veje oprindeligt er anlagt til, hvilket også ses af, at det er vanskeligt at holde asfaltvejenes kanter intakte. De knækker og der opstår huller i vejsiden.

Vejene og udviklingen Fra 1200 til 1800

Lad os afslutte dette emne med en relativ kort afrunding

Stævnevej med bil 1940
foto: privat

af den historiske udvikling og vejnettets udbygning og forløb. Følger vi det historiske forløb, der er gengivet i oversigten, så ved vi, at byens 'hovedvej' er skabt for ca. 8-900 år siden og har dermed givet grundlag for en bebyggelse på ca. 20 gårde. Vejen har fulgt terrænet og strakt byen ud, således de enkelte gårde har haft 'luft' omkring sig enten enkeltvis eller i grupper af 3-4 og hvor husene, med og uden jord, har føjet sig ind i mellem dem, langs med vejen. Især i 15 - 1600 tallet har husmandsbrug og fiskere skabt en ekspansion i bosætningen, som det også skete på andre øer. Naturens omskifteligheder og slid på kyst og klint har betydet, at de første store ændringer måtte foretages. Gården Langørbo blev taget af bæltet og vejen ligeså. Ny vej over halvøen omkr. 1620 - 30 og Bogården bygget ved vejen i 1669. Indimellem betød bæltets rasen, at det blev farligt at benytte Langør som overgang til bl.a. gudstjenester, hvorfor en kirke blev bygget på Helnæs i 1617-18. Landboreformerne i slutningen af 1700 tallet foregribes, idet udskiftningen gennemføres i 1769 på Helnæs, som det første sted på Fyn, med senere udflytning af 3 gårde. I fortsættelse af den opståede dynamik afvandes bugten og gøres til saftig engafgræs-

Læs mere på side 12 ►

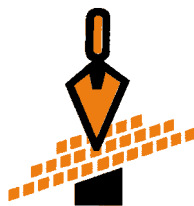
Hammer Hansen

ALT TIL KONTORET

LÆDERVARER
OG HOBBYARTIKLER

AFDELINGEN I ASSENS
ØSTERGADE 2
5610 ASSENS

TLF. 64 71 24 12

MURERFIRMA Gunnar Pedersen

HANS PEDERSEN

SNAVEN 11 • 5631 EBBERUP

TLF. 64 74 11 99 • MOBIL 20 74 16 99

WWW.HP-MURERFIRMA.DK

Alt indenfor:

Jord · Beton · Kloak (aut. kloakmester)
Murerarbejde udføres · Belægningsarbejder

Udlejes:

Minigraver · Minilæsser
Rendegraver · Toiletvogn med bad

SIGURD og SNAPPER

fortæller bibelhistorie

En eftermiddag for hele familien

St. Bededag den 20. maj kl. 15
i Kærum kirke

Arr. Helnæs Kultur- og Musikforening
og
Kærum, Sønderby, Helnæs og Dreslette
Menighedsråd

Fortsat fra side 11

ning for stude, køer og kalve (og for husmændenes får, dog i mindre omfang).

Fra 1800 til 1930

Der er blevet skabt dynamik, med landboreformerne, og med inspiratorer, som ejerne (Niels og Johan Ryberg) af Frederiksgave (nu Hagenskov). Indtil omkr. 1824 og trods fæstevæsenets bestående indtil omkr. 1855 fremmedes velstanden og befolkningstilvæksten, der kulminerede med ca. 500 indb. omkr. år 1900, atter i takt med øerne i det Sydfynske Øhav.

Vi skal dog ikke glemme de katastrofer, der fulgte i kølvandet på Napoleonskrigene, hvor dansk landbrug led store økonomiske tab. Staten gik bankerot i 1813 og Rybergs imperium braste sammen, så staten måtte overtage godset med bøndergårde. Helnæs var derfor statsejet og styret i ca. 30 år fra 1824 til omkr. 1854. Trods det, kom man over det og det gik godt, rigtigt godt i resten af perioden.

Opdyrkningen af større dele af udmarkerne på Lindhoved og andre steder på halvøen havde også stor betydning for gårddele og udflytninger i 1800-tallet. Møllen blev bygget, idet der var grundlag for den i den stigende kornproduktion og omsætning af produktionen. Transport til anden mølle (Frederiksgave) blev for ressourcekræ-

vende. Tiden fra omkr. 1850 til 1930 blev en tid, hvor industrialisering og eksport - / import betød, at hovedparten af transporten foregik med skibe. Der var en overgang 8 skibe hjemmehørende på Helnæs, der sejlede med dyr, byggematerialer, korn, roer og kul til dampmaskiner. En periode, hvor flere veje blev anlagt eller åbnet mod landingspladser rundt om ved kysten. Også en leverandør, firmaet Plums Handels- A/S, byggede i 1911 et pakhuis på stranden (Strandbakken) og anlagde et brohoved på 3.5 m vand, hvor et fragtskib kunne lægge til i alt slags vejr, langt ude fra kysten, hvorfra varerne blev bragt ind med pram og hestevogn.

Fra 1930 til 1975

Den helt store udfordring til vejnettet kommer i denne periode, idet biltrafikken overtager skibstrafikken. Herefter køres alt gods til og fra Helnæs over Langør. Samfundet ændrer sig meget lidt indtil efter 1950, hvor landbruget gradvist mekaniseres, affolkningen tager fart, storkommunen dannes (1966), mejeriet lukkes (1973) og den nye vej anlægges til et område med plads til 140 nye sommerhuse. Anlagt ud fra en forestilling om, at det vil skabe en omsætning, så den eneste købmand / brugs kunne bevares til nytte/glæde for helnæsboerne. De er i mellemtiden blevet så godt motoriserede, at de handler hos discount-

Bus og lastvogn mødes. Behov for vigespor? Kan ikke passere. Bus må bakke til forsamlingshus.

foto: hba

kæderne i Assens og dem i sommerhusene i kæderne i Odense eller andre steder. Dog, markedet for rekreation i huset ved vandet og den herlige natur er stort, og det har vist sig, at en (næsten) fordobling af boliger på Helnæs har nu eksisteret i mere end 40 år, uden mærkbare problemer.

I dag

Biltrafikken er fortsat med at stige. Vejene belastes mere og mere. Udviklingen er gået i retning af, at flere og flere tunge transporter går over Langør på et vejnet, som ikke er synderligt ændret siden man i 30'erne fjernede det ene vejsidehegn de steder, det var muligt. Det interessante er, at der sandsynligvis produceres betydeligt flere landbrugsprodukter i det tilbageværende specialiserede landbrug, end der er gjort på noget andet tidspunkt. Der er skabt en coproduktion mellem store enheder på 'fastlandet' og mindre enheder på Helnæs, som kræver transport af maskiner, der er dimensionerede til den totale produktion, men næppe til den lokale og herved er vejnettet blevet en betydelig og vigtig del af produktionsanlægget. Distributionen af alm. gods og f.eks. olie sker med længere og længere distance. Dvs. de kørende enheder er flere og de er betydeligt tungere end tidligere og flertallet afleverer kun marginale mængder pr. kunde. Desuden

er personbiltrafikken steget, idet Helnæsboerne ikke på nogen måde længere er selvforsynende og skal derfor udenfor øen i næsten ethvert ærinde, der har med tilværelsens mangfoldighed at gøre. Desuden er der den rekreative søgen ud i naturen i en planlagt forventelig udvikling. Spørgsmålet må være, om der er en forventning om, at denne udvikling fortsætter? Og i givet fald, hvad vil det betyde for vejnettet? Og for de forskellige grupperinger af trafikanter?

Litteratur til artikler om emnet i HP nr. 4 og 5:

Vejene på Helnæs I og II (CJ) Carlo Jacobsen: Korte træk af Helnæs Sogn's Historie, 2000

Helnæs Sogns lokalhistoriske arkiv. Årskrift 2010
N.K.H. Kjørbye: 'Et tilbageblik 1860 - 1860'.

100 års Jubilæumsskrift Plums Handels-Aktieselskab, 1960

Erland Porsmose. Danske Landsbyer, Gyldendal 2008
Lars Boe Thomsen 'Boernes Historie og Slægtstavler', Landsbyregistreringen: Fyns Amt. side 139 - 154,
<http://historiskatlas.dk/pdf/Helnæs.pdf>

Danmarkshistorie, Bind 7-11, Politiken

Claus Bjørn (red.) Det danske landbrugs historie, Bind 2-3, 1988
m.fl.

Gadeparti med stengærder

foto: privat

KORT NYT

Brug lidt energi på at bruge mindre energi!

Der er mange på Helnæs, der allerede nu arbejder aktivt med energispørgsmål. Der skal investeres for, på sigt, at spare i hverdagen. Lad os derfor dele vores viden om emnet med hinanden.

Det er naturligt at tage udgangspunkt i de aktiviteter, der allerede er gennemført her på halvøen. Det kunne være positivt, hvis de, der har foretaget energimæssige tiltag, stiller sig til rådighed for at inspirere andre. Alle tiltag har interesse og sammen kan der sikkert opstilles et katalog, der kan inspirere til at ændre energiforbruget og dermed, på sigt, medvirke til besparelser i forhold til de stadigt stigende energipriser. Emnerne kan være om isolering ud - og indvendigt, træpillefyr, jordvarmeanlæg, solvarme, energivinduer, varmepumper, solceller etc. Alt sammen noget der allerede er installeret rundt omkring på Helnæs. Ejendomsrådgivere i området kan fortælle om værdien af energimæssige investeringer i forbindelse med handel med ejendomme.

Helnæs Miljø- og Energi-forening vil arrangere fyraftensmøder, hvor alle på Helnæs, der er interesserede i emnet, er meget velkomne. Et arrangement kan forløbe

fra kl. 17 - 18. I HP juni-udgaven vil emner og dato for fyraftensmøderne blive meddelt. *al*

Sigurd og Snapper.

Stor interesse for forårskoncert

Formanden, Marianne Therp fortæller, at der er stor forhåndstilslutning til foreningens første koncertarrangement. Den er en nyskabelse i foreningens historie, idet den henvender sig til børnefamilier. Det er nemlig kirkekoncerten med Sigurd Barrett og Snapper. Se mere om koncerten på www.helnæskultur.dk. Koncerten afholdes i Kærum Kirke fredag den 20. maj kl. 15.00. Udover Sigurd og Snapper medvirker en del elever fra musikskolen i Assens. I kataloget siges det om koncerten 'Sigurd og Snapper fortæller bibelhistorie', at den har høstet stor anerkendelse. Ydermere, 'at Sigurd ubesværet blander det verdslige og det religiøse, så alle får noget med hjem'.

Der er stor interesse for koncerten, hvorfor forhåndstilslutning er nødvendig. (tlf. 61 73 45 40). Dørene til kirken åbnes en time før koncerten begynder. Der er ikke nummererede pladser. (Se annonce side 11) *pd*

Der fyres for fuglene.

Helnæs Camping
- ud i det blå, ind i det grønne**Åbningstider indtil 2/7-2011**

Dagligvarer, friskbagt brød og lidt til den søde tand:

Hverdage:	Weekend samt helligdage:	
Morgen	8:00 til 10:00	8:00 til 12:00
Middag	12:00 til 13:00	og
Aften	17:00 til 19:00	14:30 til 19:00

Bestil morgenbrødet dagen før, så sørger vi for, at det er klar til dig, når du kommer!

Helnæs Camping | Strandbakken 21
Helnæs, 5631 Ebberup
Tlf. 64 77 13 39 | E-mail: info@helnæs-camping.dk
www.helnæs-camping.dk

KUNSTEN AT KLIPPE GRÆS**JONSERED LT 2213**

Kompakt og behagelig havetraktor, der er let at manøvrere, selv under trænge forhold. Klippebredde 77 cm

10.995,-

Fås mod merpris med trinløs automatisk transmission

JONSERED LM 2147 CMDAE

Robust plæneklipper med elstart, autowalk, hjul med kuglelejer og tre forskellige klippesystemer - opsamling, bio-clip og bagudkast. Klippebredde 46 cm

4.195,-

Mulighed for finansiering via Jonseredkortet - hør mere hos din lokale Jonsered-forhandler

Jonsered®
WHY STAY ORDINARY™

© 2011 Jonsered. All rights reserved.

www.jonsered.dk

Flemløse Maskinforretning ApS

Springenbjergvej 15 · 5620 Glamsbjerg · Tlf. 64 72 11 74

DET SKER MAJ 2011

Rubrikker sendes til Poul Dreisler
dreisler@mail.dk · tlf. 24 82 25 30

Gudstjenester i Helnæs Kirke

8. maj ingen
15. maj 9.30
20. maj Store Bededag ingen
22. maj 11.00 (K)
29. maj 9.30

2. juni
Kristi Himmelfartsdag ingen
5. juni 11.00
12. juni 9.30 pinsedag
13. juni 11.00 2. pinsedag
Fælles friluftsgudstjeneste
for de 4 sogne, Helnæs, Dre-
slette, Sønderby og Kærum
ved Helnæs Mølle kl. 11.00

Menighedsrådsmøde

den 11. maj kl. 19.00 i Bor-
gerhuset.

Helnæs Lokalhistoriske arkiv

Der er åbent den første lør-
dag hver måned fra kl. 9.30
til 11.30

Forsamlingshuset

Årskalender
Fugleskydning 16. juli
Oktoberfest 1. oktober
Generalforsamling 15. nov.
Juletræ 17. december

Oktoberfesten erstatter høst-
festen idet vi vil prøve at
finde på noget nyt i år.
På bestyrelsens vegne
hefohus@gmail.com
Susanne

PETANQUE - SÆSONEN ER STARTET

Har du lyst til at prøve det,
så kom og vær med.
Vi spiller på boldbanen hver
tirsdag kl. 19.00.
1. ste tirsdag i måneden med
grill-aften, hvor vi starter
kl. 18.00.
Bestyrelsen

Go' fest – Go'
musik
Søren Navntoft
Tlf. 6477 1612

Ølsmagning for kneitene på Helnæs!

Sæsonafslutning onsdag den
18. maj 2011. Denne gang
tager vi ikke på udflugt men
inviterer Midtfnys bryghus
(dem med "snus i øllet") til os
på Helnæs hvor brygmesteren
vil fortælle og underholde,
mens vi smager på deres øl.
Annelise bereder et pølse/
oste bord så derfor møder
vi allerede kl. 18.30. Denne
gang kommer vi heller ikke
til at sulte eller tørste, og som
tidligere inviteres damerne
med. Forventet pris pr. del-
tager: 200 kr. Af hensyn til
arrangementet tilmelding
senest søndag den 15. maj til
Jørgen 6477 1829 eller Dan
6477 1501 eller darajo@mail.
dk. Afholdes i Borgerhuset,
men hvis der er mange tilmel-
dinger kan arrangementet evt.
flyttes til f.eks. forsamlings-
huset, derom senere.
Hilsen Dan

Butik
Åbningstider:
Torsdag - Fredag: Kl. 14-18
Lørdage: Kl. 10-13

Østergade 4
5610 Assens
Tlf. 64 71 23 33
21 64 60 44

Værksted
Åben efter aftale
Stenløsegyden 10,
Dømmestrup
5762 Årlev
Tlf. 65 90 23 64
21 64 60 44

STRANDRENSNING

Helnæs Jagtforening afhol-
der strandrensning lørdag
den 28. maj kl. 9.30 møde-
sted Søgård.
Helnæs Jagtforening

MEDLEMSUDFLUGT

Helnæs Miljø- og Energifor-
ening har medlemsudflugt til
Solar i Vejen tirsdag den 24.
maj kl. 14 - 16. Formålet med
dette besøg er at deltagerne
kan danne sig et overblik
over de mange muligheder,
der aktuelt findes for energi-
styringer og besparelser. Bliv
medlem (100 kr) og deltag i
turen. Tilmelding senest fre-
dag den 13. maj til: anders.
lyng@mail.dk eller tlf. 29 46
46 19. Deltagelse er gratis.
Vi kører i egne biler. Lad os
vide om der er ledige pladser
i bilerne.
Bestyrelsen

HELNÆS CAMPING

Aktivitetsskalender
14. maj
Vandretur på Maden. Vi mø-
des kl 12:30 på markvejen til
maden.
27.-29. maj
Weekendpakke med guidet
tur i Danmarks FugleZoo
(Lørdag kl. 11.)
27.-29. maj
Aftentur til de japanske ha-
ver lørdag. Se speciel pakke-
pris for weekenden.
Alle er velkomne til at deltage
Eigil Kristensen
Tlf. 64771339 / 40429388

KURSUS I

PILEFLETNING

Pilekurser for begyndere og
øvede.
4. og 5. juni, 25. og 26. juni, 10.
og 11. sept. på Helnæs Cam-
ping. Begge dage fra kl. 9-15.
Pris: 550 kr. og materialeud-
gifter.
Tilmelding til Rie:
22 74 11 68.

HELNÆS KULTUR- OG MUSIKFORENING

Fredag den 20. maj kl. 15,
Kærum Kirke
Sigurd og snapper fortæller
bibelhistorie
Lørdag den 18. juni kl. 20
Nordens Tone
Lørdag den 2. juli kl. 20
Gunde On Garner
Lørdag den 16. juli kl. 20
Cabaret
Lørdag den 30. juli kl. 20
Doc Houllind all Stars
lørdag den 20. august
Den fynske opera
Spillested:
Helnæs gl. Præstegård
www.helnæskultur.dk
Billetbestilling:
Tlf. 61 73 45 40
Bestyrelsen

ZONETERAPI OG MASSAGE

Bodil Stevnsbo
Brydegårdsvej 11
64 77 16 12

HØJSKOLEN PÅ HELNÆS

AKTIVE FORÅRSKURSER 2011

Sydfnyske Øer i Maj	9. maj - 15. maj	1 uge
Slotte og Herregårde på Fyn	16. maj - 22. maj	1 uge
Fynsk Natur og Fortidsminder	23. maj - 29. maj	1 uge
Vandringer langs Lillebælt	30. maj - 5. juni	1 uge
Vandringer langs Øhavet	6. juni - 12. juni	1 uge
Oplev Sydlyn - mest for ældre	13. juni - 19. juni	1 uge
Oplev Sydlyn - mest for ældre	20. juni - 26. juni	1 uge

SENSOMMERHØJSKOLE - OGSÅ FOR SENIORER

Oplev Sydlyn - mest for ældre	22. aug. - 28. aug.	1 uge
Menneske og Tro	29. aug. - 4. sep.	1 uge
Vandringer i Høstens Tid	5. sep. - 11. sep.	1 uge
Fynsk Natur/Kunst/Højskolefag	12. sep. - 25. sep.	2 uger

KUNSTKOLEN PÅ HELNÆS - SOMMEREN 2011

Maleri - Tegning - Akvarel - Keramik
Uge- og 14-dages kurser fra 27. juni til 21. august

www.helnaes.dk

Bestil brochurer 64 77 19 93

AKTIV PÅ
SYDFYN

FORENINGER

Helnæs Beboerforening

Fmd. Jens Zimmer Rasmussen
Tlf. 6614 8120

Arkivet og Torsdagsklubben

Anne Hansen
Tlf. 6477 1376

Borgerhuset

Fmd. Birgitte Elovara
Tlf. 8692 6068/2327 6858

Helnæs Forsamlingshus

Fmd. Jørgen Nielsen
Tlf. 6474 1681
Udlejning: Bente Haines
Tlf. 6066 3341

Helnæs Idrætsforening

Fmd. Jacob Haahr
Tlf. 2015 9773

Helnæs Jagtforening

Fmd. Peter M. Hansen
Tlf. 6477 1870

Petanque

Fmd. Niels Ellebæk
Tlf. 6477 1307

**Skolekredsen for
Helnæs Højskole**

Anders Lundbeck Rasmussen
Nørrelundsvej 4,
5683 Haarby
Tlf. 6477 1083

**Helnæs
Kultur- og Musikforening**

Fmd. Marianne Therp
Tlf. 6471 1660 / 2720 1668

I/S Maen

Fmd. Finn Hemmingsen
Tlf. 6477 1329

Frysehuset

Fmd. Kirsten Nielsen
Tlf. 6477 1500

Helnæs Vandværk

Fmd. Thomas Rasmussen
Tlf. 6477 1347 / 2081 0455

Menighedsrådet

Fmd. Helle Blume Andresen
Tlf. 2370 2709

Sognepræst

Anders Lundbeck Rasmussen
Tlf. 6477 1083

Graver

Hanne Albrechtslund
Tlf. 20 53 52 15

Helnæs Tartelet Selskab

Fmd. Poul Dreisler
Tlf. 2482 2530

**Helnæs Miljø-
og Energiforening**

Fmd. Anders Lyng
Tlf. 6477 1804 / 2946 4619

KØB OG SALG

Ledig boks i frysehus

Kan overtages, også gerne af beboere på sommerlandet.
Henvendelse Anne Hansen
Tlf. 64 77 13 76

Boks i frysehuset til leje

Kontakt Annelise Larsen på
64 77 15 95

Sælges Spise- og hestegulerødder samt kartofler.

Klaus Bang tlf. 61 54 59 33
træffes bedst efter 16.00

Handy-man

Kalle Bus / Handy-man
Bus, hus, og haveservice
Karl-Erik Straarup
Tlf. 42 75 77 62

Helnæs Naturlam

Lammekød sælges udskåret fra fryser. Lammespegepølser sælges hele og halve.
Lammeskind - på bestilling
tlf. 64 77 16 68 / 27 20 16 68
Marianne og Jørgen Therp

Gl. Brydegaard

byder velkommen
"Mad fra bunden
- til glæde for munden"
Åbent alle dage kl. 12-21

Bordbestilling på
tlf. 6477 1475

info@gammelbrydegaard.dk
www.gammelbrydegaard.dk

DALVÆNGET 10
5610 ASSENS
TLF. 64 71 55 58
BILTLF. 40 11 81 26
E-MAIL:
ERLING@EP-ASSENS.DK

Party telt udlejes

Stort partytelt 5 x 12 m. Stort nok til 60 -70 personer.
Pris 500,00 for en weekend.
tlf. 64 77 14 10
Henning Storm

Udlejes: Ferieapartment

Sælges: Ny børneresjeseng 300 kr., 2 stk. brugte, funktionsdygtige (antikke) brændovne 8000 kr. og 6000 kr. og Originale petroleums skibslamper pr. stk. 800 kr.
Hanne Bess, Bogaarden
Helnæs Byvej 3,
Tlf. 64 77 18 59

Sælges:

Islandsk hest, sort/brun valak 7 år gammel.
Den er tilredet - har gode gangarter. Faderen er Heikir fra Kjartansstødum. Moderen er Litl Emma fra Skuld-Nord. Pris: 40.000 kr.
Henvendelse til Mie Andersen tlf. 47 52 37 47 / mobil 21 20 23 46

**Nye kartofler på
Elmebjergvej 18**

Kom selv og grav jeres nye kartofler op, ellers gør jeg det, mens I venter. Ring og få et tilbud på større partier og på vaskede kartofler.
tlf. 31 33 41 49 / 64 77 12 68
Regner Madsen

Feriehus på Helnæs

Dejligt hus med havudsigt, udlejes. Tlf. 64 77 14 85.
Helnæs Antik.

PERSONLIGE

Ghita Dinell, Helnæs Byvej 11, fylder 50 år den 3. maj. Vi ønsker hjertelig tillykke. Ghita inviterer i den anledning til åbent hus i Helnæs Forsamlingshus lørdag den 28. maj fra kl. 17.30, hvor alle er velkomne.

Hansine og Max Rasmussen, Helnæs Byvej 36 kan den 14. maj fejre deres krondiamantbryllup, 65 års bryllupsdag. HelnæsPosten ønsker hjertelig tillykke.

Åbent hus

I anledning af min 50 års fødselsdag den 6. juni, holder vi åbent hus for familie, venner og naboer søndag den 5. juni fra kl. 11 på Ungersbjerg 18.

Lis Nielsen, Organist i Helnæs / Dreslette Kirker HP ønsker tillykke

**Sønderby
Smede- og VVS**

v/Karsten Andersen

Tlf. 64 74 10 05
eller 21 67 96 25

WWW.NANAAGGER.DK

Årets konfirmand på Helnæs

Benjamin Dag Ravn-Clasen, Lindhovedvej 20, Helnæs.

Benjamin var eneste konfirmand på Helnæs i 2011. Benjamin bor på Vestergård, Lindhovedvej. Han ses her sammen med sognepræst Anders Lundbeck Rasmussen.

HP ønsker hjertelig tillykke

Noget om postkasser

De fleste har vel læst eller hørt om den nye lov om postkasser der skal anbringes ved offentlig vej pr. 1. januar næste år! Den side af sagen der drejer sig om ugeaviser og weekend reklamer har jeg et lille indspil omkring. En del har allerede et "rør" til disse tryksager, eller har deres postkasse ved skellet og nogle overvejer vel nu at anskaffe en ny, eller flytte deres nuværende

Lis og Viggos postkasse. Lukket foto: Dan R-J

postkasse ud til vejen. Og hos ganske få lukker man døren op og lægger posten på bordet. Der er meget forskel på postkasserne på Helnæs, lige fra Dreislers "pengeskab" til Niels og Hannes "kildne dørbrevsprække"!

Og så er der nogle postkasser der i mine øjne bare er suveræne! Viggo og Lis på stranden har bare en enkel, men gennemtænkt kasse med et stort rum bagest der let kan rumme en telefonbog og foran et brevrum. Et dejligt stort buet låg så det er let at komme til. Jeg har fået lov at fotografere den til Helnæs Posten. Flere på Helnæs har denne model. Så hvis du overvejer at anskaffe en ny, er denne efter min mening et godt bud.

Hvis man gerne vil have en pause i leveringen af tirsdagsreklameaviserne eller

Lis og Viggos postkasse. Åben foto: Dan R-J.

weekendreklamerne (ikke dem fra postvæsnet) f.eks. på grund af ferie eller andet, eller hvis det uheldige skulle ske, at man ikke har fået sine aviser, så kontakt mig på tlf. 64 77 15 01 / 5152 7269 eller mail: darajo@mail.dk så finder vi ud af det. Eller måske vil du gerne have omdelt et opslag om tirsdagen, så finder vi også ud af det. Hilsen omdeleren Dan Ravn-Joensen Stævnevej 2

Vi er gode til at sælge boliger - men vi har også Danmarks største boligavis

det gør ikke noget man er foran

Vil du også have annonceret din ejendom i homenytt

kontakt home Assens

- homenytt uddeles gratis hver 14. dag til 225.000 husstande på Fyn!

ASSENS

v/ Arne Blomstrøm
Statsaut. ejendomsmægler, MDE
Damgade 12, 5610 Assens
assens@home.dk

Tlf. 64 71 50 70

home

det gør ikke noget man er foran

Bed & Breakfast i herskabelige omgivelser

Gl. Avernæs
OPHOLD MED MERE END UDSIGT

Helnæsvej 9 · 5631 Ebberup · Tlf. 63 73 73 73 · www.gl-avernaes.dk